

Ksz: 391/12. - 1974.

116

BELÜGYMINISZTERIUM

**Szigorúan titkos!
Különösen fontos!**

10-26/1/1974.

_____ számú példány

**A Magyar Népköztársaság
belügyminiszter-helyettesének
001. számú
UTASÍTÁSA**

Budapest, 1974. január 23.

10-26/1/1974.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

115

**A Magyar Népköztársaság
belügyminiszter-helyettesének
001. számú
UTASÍTÁSA**

Budapest, 1974. január 23.

Lássa (név, rendfokozat): Engedélyező aláírása: Betekintő aláírása: Év, hó, nap:

Jelen utasításról másolatot, vagy kivonatot készíteni tilos!

10-26/1/1974.

A MINISZTERIUM PARANCSJA
az 1983. évi LXV. tv. 28. §-ának
figyelemmel

**A Magyar Népköztársaság
belügyminiszter-helyettesének
001. számú
UTASÍTÁSA**

Budapest, 1974. január 23.

Tárgy: A „K”-ellenőrzés során elfogott, bűncselekmény tárgyi bizonyítási eszközét képező postai küldemény lefoglalásával kapcsolatos eljárás.

A „K”-ellenőrzéshez fűződő fontos állambiztonsági, politikai érdekek és fokozott követelmények, a büntetőeljárásban bekövetkezett változások, továbbá a gyakorlatban előforduló lazaságok szükségessé tették az ellenséges tartalmú postai küldemények lefoglalásának ismételt szabályozását.

A 0019/1970. sz. belügyminiszteri parancs 19. pontja rendelkezése alapján a „K”-ellenőrzés során elfogott, bűncselekmény tárgyi bizonyítási eszközét képező postai küldemények lefoglalására kiadom az alábbi

u t a s í t á s t :

1. A BM. III/3. Osztály az operatív szervek kérésére, valamint saját kezdeményezése alapján a postai forgalomból kiemelt ellenséges tartalmú, bűncselekmény tárgyi bizonyítási eszközét képező postai küldeményt haladéktalanul küldje meg az illetékes operatív szervnek.

2. Az operatív szerv a postai küldeményt, ha a lefoglalása szükséges és annak feltételei adottak, a postaforgalomból történt kiemelésétől számított tíz napon belül lefoglalás végett küldje meg a BM. III/1. Osztálynak.

3. A postai küldemény lefoglalásával kapcsolatos eljárást a BM. III/1. Osztály országos hatáskörrel végzi.

4. A „K”-ellenőrzést elsősorban operatív felderítésre kell felhasználni. Ezért a postaforgalomban történő lefoglalást mellőzni kell, ha a postai küldeményt bizonyítékként más módon is — beszolgáltatás megszervezése, házkutatás útján stb. — meg lehet szerezni.

5. Postai küldemény lefoglalását általában a következő bűncselekményekben lehet kezdeményezni:

- az állam elleni bűncselekmények (Btk. IX. fejezet);
- a béke és az emberiség elleni bűncselekmények (Btk. X. fejezet);
- államtitoksértés büntette;
- szolgálati titoksértés büntette;
- közveszélyokozás;
- közérdekű üzem működésének megzavarása;
- légi jármű jogellenes hatalomba kerítése;
- tiltott határátlépés minősített esete;
- devizagazdálkodást sértő bűncselekmény minősített esete;
- emberölés;
- külföldre szökés.

6. Az 5. pontban fel nem sorolt bűncselekmény miatt a lefoglalás csak fontos állambiztonsági, vagy bűnügyi érdekből kezdeményezhető.

7. A postai küldemény lefoglalását, bizonyítékkénti felhasználását mellőzni kell, ha az ügyben előreláthatólag nyomozás megszüntetésére (figyelmeztetésben részesítés, fegyelmi hatósághoz, társadalmi bírósághoz áttételre) kerülne sor, továbbá, ha a tárgyalás mellőzésével pénzbüntetés, vagy a bírósági eljárásban felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabása várható.

Olyan ügyekben, amelyekben az eljárás előreláthatóan a Btk. 60. §-a alapján történő figyelmeztetésben részesítéssel,

vagy a Be. 127. §. (3) bekezdése alapján nyomozás megtagadással és az elkövető kioktatásával fejeződik be, illetve az elkövetővel szemben felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabása várható, a lefoglalás kezdeményezésére csak kivételes esetekben kerülhet sor.

8. Bűnügyekben csak az elkövető felelősségre vonásához elengedhetetlenül szükséges számú — azonos, vagy eltérő módszerrel legalizált — postai küldemény foglalható le és használható fel bizonyítékként. Ugyanazon ügyben azonos módszerrel két, vagy több alkalommal postai küldeményt legalizálni csak a fokozott társadalomra veszélyességű bűncselekményekben lehet.

9. A lefoglalás kezdeményezése történhet:

- büntetőeljárás indítása és kivételes esetben,
- operatív célra történő felhasználás végett.

Operatív célra postai küldemény akkor foglalható le, ha:

- az elkövető — beszerzése esetén a büntetőeljárás alól a nyomozás ismeretlen tettel szemben történő megszüntetésével, kivételes esetben pedig a Be. 139. §. (1) bekezdés e) pontja alapján figyelmeztetésben részesítésével kivonható;
- meghiúsult beszerzés esetén az elkövetővel szemben a bűncselekmény súlya miatt a büntetőeljárásban szabadságvesztés büntetés kiszabása várható.

10. Postai küldemény lefoglalását kezdeményezhetik:

- a BM. II. és III. főcsoportfőnök helyettesei;
- a BM. III/IV. csoportfőnök;
- a BM. III. Főcsoportfőnökség csoportfőnök-helyettesei;
- a budapesti, megyei rendőr-főkapitányok, valamint állambiztonsági és rendőri helyettesei;
- a BM. III/1. Osztály vezetője;
- a BM. III/IV. Csoportfőnökség beosztott osztályvezetői;
- a Belbiztonsági Osztály vezetője;

- a BM. Határőrség országos parancsnoka (törzsfőnöke);
- az MNV. Felderítő csoportfőnök (helyettese).

11. A lefoglalást kérő szervnek a BM. III/1. Osztállyal közölnie kell: a lefoglalás célját; a postai küldeményen feladóként megjelölt személy létező-e; az ügyben az eljárást a lefoglalást követően, vagy később kívánja megindítani; az ellenőrzés, a bizalmas nyomozás során „K”-anyagot foglaltak-e már le és azt milyen módszerrel legalizálták.

Ha a lefoglalást kérő szerv az ügyben a büntetőeljárást később kívánja megindítani, a BM. III/1. Osztály a postai küldeményt vizsgálja meg, hogy lefoglalása, illetőleg legalizálása ennek megfelelően megoldható-e. Ha ez nem oldható meg, erről az operatív szervet értesítse és annak döntése szerint a postai küldeményt küldje vissza, vagy tegye folyamatba a lefoglalást.

A büntetőeljárás későbbi időpontban történő lefolytatása akkor lehetséges, ha az ügyben a nyomozást egy hónap után ismeretlen tétellel szemben meg lehet szüntetni.

12. A postai küldeményt lefoglalásra külön borítékban elhelyezve, „szigorúan titkos, különösen fontos” minősítéssel kell továbbítani.

13. A postai küldeményen — a borítékon, vagy annak belső tartalmán — a lefoglalásáig tilos bárminemű jelzést — iktató-, fedőszámot feltüntetni, a szövegben aláhúzásokat, írásszakértői bejelöléseket stb. — eszközölni. Ilyen jelzésekkel ellátott postai küldemény az ügyészséghez nem továbbítható.

14. Ha a postai küldemény lefoglalásának jogi feltételei fennforognak, a BM. III/1. Osztály vezetője a BM. III/3. Osztály vezetője útján a legalizálás módjától függően szerezze be a postai, illetve vámhivatali átiratot és azzal a küldeményt az illetékes-ségtől függően juttassa el a Legfőbb Ügyészség Politikai Osztályához, illetve a Katonai Főügyészség Belügyi Osztályához.

Bíróságokhoz postai küldemény lefoglalás végett nem továbbítható.

15. A postai küldemény postaforgalomból történt kiemelésének legalizálását a postáról és a távközlésről szóló 1964. évi II. törvény 4. §. (3) bekezdése, valamint a 9. §-a és 10. §-a; az 1/1966.

(V. 15.) KPM. számú rendelettel kiadott Postaszabályzat, továbbá a Postakezelési Utasítás alapján kell végrehajtani.

16. Az ügyészséghez lefoglalás végett a büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvény 101. §. (1) bekezdése alá eső olyan postai küldemények továbbíthatók, amelyek tartalmuknál fogva a bűncselekmény alapos gyanúját önmagukban megalapozzák, tárgyi bizonyítási eszközt képeznek, amelyek a törvény értelmében elkobozhatók, vagy amelyek birtoklása jogszabályba ütközik.

Párt-, államhatalmi, tanácsi és államigazgatási szerveknek, ezek választott és kinevezett funkcionáriusai részére — a megyei (budapesti) illetve megyei jogú pártbizottságok hatáskörébe tartozókig bezárólag — címzett postai küldeményt lefoglalás végett ügyészséghez továbbítani nem lehet. Kivételt képez ez alól az olyan postai küldemény, amelynek külsején látható ábra, szöveg, becsület-, vagy szeméremsertő; a Magyar Népköztársaság társadalmi rendjét, politikai, illetve gazdasági érdekeit sérti, vagy közrendjét bármilyen módon veszélyezteti.

17. Az ügyészség által le nem foglalt postai küldeményt a címzett részére kézbesíteni csak kivételes esetben, az operatív szerv ez irányú döntése alapján lehet.

18. A BM. III/1. Osztály az ügyészség által lefoglalt postai küldemény ügyében a nyomozást rendelje el és ismert elkövető esetében a hatáskörébe tartozó bűncselekményekben folytassa le. A hatáskörébe nem tartozó bűnügyeket pedig a BM. III. Főcsoportfőnökség eljárás lefolytatására illetékes megyei (budapesti) III/1. alosztályának — ahol ilyen alosztály szervezve nincs, az érintett megyei rendőrfőkapitányság II/I-3. Osztályának — a lefoglalást kérő operatív szerv útján adja át. A BM. II. Főcsoportfőnökség által kezdeményezett lefoglalások anyagát pedig a BM. II. Főcsoportfőnökség illetékes szervének küldje meg. Az ügy más szervnek történt átadásáról a lefoglalást elrendelő ügyészséget értesítse.

A büntetőeljárás lefolytatásához az operatív szervnek be kell szereznie az elkövető társadalomra veszélyességének megítéléséhez szükséges, és azokat az adatokat — elsődleges írás szakértői vélemény — amelyek az elkövetővel szemben a bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúját megalapozzák.

19. Ismeretlen elkövető esetében a BM. III/1. Osztály az ügy iratait az elkövető felderítése végett a lefoglalást kérő operatív

szervnek küldje meg. Ilyen ügyekben az operatív szervek kötelesek az elkövető felderítésére a szükséges intézkedéseket mielőbb megtenni. Ha a BM. III. Főcsoportfőnökség központi, vagy a III/1. alosztályokkal nem rendelkező megyei rendőr-főkapitányságok állambiztonsági szerveinek ez irányú intézkedései egy hónapon belül nem vezetnek eredményre, erről a nyomozás határidejének lejárta előtt a nyomozás megszüntetése, illetve határidejének meghosszabbítása végett a BM. III/1. Osztályt értesíteni kell.

Az ügyben a feldolgozást a nyomozás megszüntetése után is folytatni kell. Ha ez később eredményre vezet, az eljárás lefolytatására kell intézkedni. A III/1. alosztályokkal rendelkező megyei rendőr-főkapitányságok állambiztonsági szerveinek ügyeiben a nyomozás meghosszabbítására, megszüntetésére, valamint nyomozás megszüntetések esetén a büntetőeljárás újbóli folytatása iránt ezek az alosztályok intézkednek.

20. A társadalomra fokozottabban veszélyes bűncselekmények elkövetésének megakadályozása érdekében — rombolás, merénylet, kémkedés, légitármű jogellenes hatalomba kerítése, emberölés, külföldre szökés stb. — ha ehhez a postai küldemény lefoglalása indokolt, a szükséges intézkedéseket az érintett szerveknek soron kívül kell végrehajtani.

21. A postai küldemények legalizálásáért a BM. III/3. Osztály, a bűnügyekben tárgyi bizonyítási eszközként történő felhasználásáért pedig a lefoglalást kezdeményező operatív, valamint a nyomozást folytató vizsgálati szerv felelős.

22. Ez az utasítás 1974. február 1-én lép hatályba. Egyidejűleg a „K”-ellenőrzés során elfogott ellenséges tartalmú postai küldemények lefoglalását szabályozó 0034/1964. számú miniszterhelyettesi utasítás hatályát veszti.

KARASZ LAJOS s. k.

rendőr vezérőrnagy,
miniszterhelyettes

Felterjesztve: miniszter elvtársnak,

államtitkár elvtársnak.

Kapják: miniszterhelyettesek,

BM. II. és III. főcsoportfőnök-helyettesek,

BM. Határőrség Országos parancsnoka,

BM. III/IV. csoportfőnök,

BM. III. Főcsoportfőnökség csoportfőnök-helyettesei,

BM. III. Főcsoportfőnökség önálló osztályvezetői,

BM. Belbiztonsági Osztály vezetője,

a megyei (budapesti) rendőr-főkapitányok bűnügyi és
állambiztonsági helyettesei,

BM. III/I., III/II., III/III. és III/IV. Csoportfőnökségek
beosztott osztályvezetői,

BM. II/I-3. Osztály vezetője,

Hőr. Felderítő Osztály vezetője,

MNVK. 2. csoportfőnök.

Készült: 170 példányban.